

לאורך השנה נערכה סדרה של מפגשים חווייתיים בחוף הים המיועדים לקהל הרחב בתמיכת המשרד להגנת הסביבה. המפגשים אשר התקיימו לאורך רצועת החוף של ישראל העניקו הצצה לעולמם המופלא והנסתר של החי והצומח בים, בתי הגידול, ההיסטוריה, האתגרים והשפעות האדם על הסביבה החופית והימית.

חוף הים נעים להכיר - אן לאווי תל זור וסאורת חוף גזור

המפגש עסק בהכרות עם עולם הים וחשיבותו לאדם לאורך ההיסטוריה ודור כדוגמא להתיישבות ולחיים לצד הים ומהים לאורך השנים. במפגש ניתן דגש על חשיבות הים לאדם והמאפיינים הייחודיים של הים התיכון וחופי ישראל דרך הכרות עם בתי הגידול ומגוון בעלי החיים והאצות בחוף הסלעי וטבלאות הגידול. נצפו תופעות ביולוגיות מרתקות וייחודיות לטבלת הגידול, מגוון המינים (אצות וחסרי חוליות), ההתאמות של האורגניזמים החיים על טבלת הגידול לתנאים בה ועל יחסי הגומלין ביניהם. במהלך המפגש נדונו השפעות האדם על סביבת הים והחוף דרך בחינת השוני לאורך השנים בעושר ומגוון המינים, מינים מקומיים אל מול מינים פולשים. השינויים במאפיינים הכימיים של הים כגון עליית הטמפרטורה וההשפעה על החי והצומח. הסיורים התקיימו בשמורות טבע כדוגמא לחשיבות בשמירה על השטחים הפתוחים ביבשה ובים לשמירה על המגוון הביולוגי.

חוף הולק ונצ'אפ -

אן לאווי שפק נחל אכסנדר, חוף מכורת וחוף גזר

המפגש התמקד בסביבה החופית במאפייני החול הקוורצי המגיע לחופי ישראל מדלתת הנילוס, והשינויים במאזן החול בחופי ישראל בעקבות השפעות גלובליות ומקומיות (כגון כרייה ובנייה חופית). עושר החי והצומח בדיונות החול ובחוף והתאמתם לחיים בסביבה זו. הפעילות לוותה בפעילות 'גששות בחולות' חיפוש ואיתור עקבות של בעלי החיים בסביבה ייחודית זו ודרך העקבות ללמוד על המגוון ומאפייני החיים. על יחסי הגומלין בין מינים מקומיים ומינים פולשים (חי וצומח) והשינויים בהרכב האוכלוסייה בעקבות צמצום שטחים פתוחים, שינויי אקלים ועוד. במפגש ניתן דגש על חשיבות שימור בתי גידול חוליים ודיונות החול, בהיותן שריד לחולות הנודדים שאפיינו את מישור החוף.

יש הרבה דגים ביץ? חוף ג'סר א-זרקא

המפגש עסק במרכזיות וחשיבותו של הים התיכון כמקור מזון ופרנסה, חשיפה לסוגיית דיג יתר ופתרונות ברי קיימא. במפגש שולבו הכרות עם החיים בכפר השוכן על שפת הים, גאוגרפיה, אקולוגיה והיסטוריה של האזור נחל תנינים והחי הצומח האופייניים, התיישבות קדומה- תל תנינים). תרבות והיסטוריה מקומית מכפר דייגים שנוסד בשנות ה-20 של המאה ה-20 ועד סוגיות איתן מתמודדים תושבי הכפר כיום כחינוך ותעסוקה. את הסיור הוביל מוחמד חמדאן עמאש, מנהל יחידת הנוער בג'סר א-זרקא בשילוב צוות אקוואשן שהוביל את ההתייחסות לסוגיות סביבתיות עכשוויות המציגים את חשיבות הים כמשאב לאומי והסיכונים לזיהום הים והחוף בעקבות התפתחות המואצת של קידוחי הגז ותעבורה ימית הכוללת מכליות נפט ודלקים. הכרות עם התכנית הלאומית למזכנות ותגובה לאירועי זיהום ים בשמן. המפגש התקיים הן בעברית וערבית

חשאבים מן הים – שפך וחוף נחל חדרה

המפגש עסק בחשיבות הים כמשאב לאומי, תוך התמקדות בתחנת הכוח 'אורות רבין' ומתקן ההתפלה בחדרה כדוגמה. המפגש כלל שיתוף פעולה עם איגוד ערים שרון-כרמל המבצעים ניטור רציף של זיהום האויר מתחנת הכוח 'אורות רבין'. במהלך הפעילות הוצגה המערכת האקולוגית של אזור שפך נחל חדרה והאתגרים הסביבתיים כתוצאה מהשימוש במשאבי הים. המפגש התמקד בתופעת הכרישים הייחודית בשפך נחל חדרה, הדילמות והסוגיות הסביבתיות במפגש עם האדם והסביבה.

אזור שפך נחל חדרה מושך אליו בכל חורף עשרות כרישים כנראה עקב הזרמת מים חמים מתחנת הכוח 'אורות רבין' לים התיכון. לכרישים חשיבות מיוחדת למארג האקולוגי הימי, הימצאותם במערכת ימית מעידה על מערכת בריאה, עשירה ומתפקדת תופעת הכרישים בשפך נחל חדרה היא דוגמה להשפעת האדם על הסביבה והדילמות הקיימות בין קידום ופיתוח תיירות מול שימור.

ים כחול ירוק – חוף אכיליה, סירונית נתניה וחזרה

מפגש אשר כלל היכרות עם מרכיבי היצרנות הראשונית בסביבת הים והחוף. אצות וחשיבותם לחיים על כדור הארץ וצמחיית החוף כמרכיב מרכזי במערכת האקולוגית החופית הכרות עם השפעות שינויי האקלים בים על המגוון הגיולוגי בחוף ובים, מינים פולשים, שינויים בתפוצת מינים מקומיים ועד הכחדת מינים. הודגשה חשיבות היצרנות הראשונית למערכת האקולוגית ויציבות מארג המזון הימי והיבשתי.

אזן וים נאכל ועצ היום חוף שקמונה

מפגש בנושא הקשר בין האדם לים לאורך ההיסטוריה, כיצד השתנה היחס שלנו לים לאורך השנים, מה חשבנו על הים בעבר ומה אנו יודעים כיום? העלאת המודעות להשפעות האנושיות על הים והסביבה החופית, בעבר ובהווה. הוצגה במפגש בעיית הפסולת הימית והחופית בדגש על פלסטיק ומיקרופלסטיק והשפעתם על בריאות הים והאדם. תוך דגש על מרכזיותם של משתמשי החוף בבעיה והאפשרויות לצמצומה - מניעת פסולת במקור וקידום מחזור והשבה למען שמירה על ניקיון הים והחוף.

